

arkki

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan liite

Mitä Lähi-idän kriisin takana?

Teksti Teuvo V. Riikonen, kuvitus Ilja Karsikas

Lähi-idässä näkee katujen yläpuolilla sekavia sähkölinjoja. On vaikea erottaa, mistä kaikkialta johdot tulevat ja mihin ne menevät. Pällekkäisen vyyhdin selvittäminen näyttää mahdottomalta.

Kun keväällä 2011 Tunisiasta alkanut arabikansannousu vyöryi Lähi-idän valtioiden yli, odotukset olivat suuria. Tomaattikauppias **Mohamed Bouazizin** polttoitsemurha, sen kuvaaminen ja laittaminen Youtubeen sai aikaan vyöryn, jolle ei ole päätöstä näkyvissä.

Al Jazeera, sosiaalinen media ja muu julkisuus toivat uutta ja piilossa ollutta tietoa maista, joissa elämää leimaavat avoimen tiedotuksen sijaan sitkeät monarkiat, uudistuskyvyttömät hallitukset, korruptio, naisen heikko asema, keskiluokan puuttuminen, horjuva talous ja kaverikapitalismi, armeija vallankäyttäjänä sekä jyräävä turvallisuuskoneisto.

Valtauskonto islam nähtiin pelkästään radikaalina, konservatiivisena ja kyvyttömänä uudistuksiin. Islamin sisällä on kuitenkin myös paljon itsenäistä ajattelua, mutta se ei ole päässyt vielä vaikut-

tamaan ja kanavoitumaan. Islamin historiassa on ollut kausia, jolloin se on antanut tieteelle, taiteelle sekä kulttuurielämälle hyvinkin paljon.

Nykyisen konfliktin taustat

Nykyisen konfliktin taustalla ovat myös ensimmäisen maailmansodan jälkeiset tapahtumat, osmani-imperiumin hajoaminen sekä Britannian ja Ranskan salainen sopimus, jolla pitkälti nykyiset rajat vedettiin. Tällöin ei piitattu etnisistä rajoista ja esimerkkinä kurdit jäivät ilman valtiota. Israelin valtion syntyminen ja palestiinalaispakolaiset synnyttivät tilanteen, joka nähdään loputtomana ongelmana.

Samanaikaisesti unohdetaan, että juuri Lähi-idässä ovat syntyneet maailman ensimmäiset sivilisaatiot, kulttuurit ja kolme monoteistista uskontoa. Synagoga, kirkko ja moskeija ovat myös elä-

neet vierekkäin. Lähi-idässä näkee, miten kristityt ja muslimit asuvat samoissa kylissä ja useissa maissa on ollut juutalaisyhteisö, vaikka heistä suurin osa on muuttanut Israeliin ja muualle.

Suurin ratkaisematon kysymys odottaa ratkaisuaan: Hamasin bruttaalin hyökkäyksen seurauksena sota Gazassa. Mutta sen taustalla on kolmen suuren - Turkin, Iranin ja Saudi-Arabian - rooli sekä Persianlahden rikkaiden maiden vaikutus suurella rahalla kulisseissa.

Lähi-idässä kaikki vaikuttaa kaikkeen

Yksi asia on yli kymmenen prosentin shiialainen vähemmistö islamilaisen maailman sisällä. Tämä shiivävyöhyke jatkuu Iranin ja Syyrian kautta Etelä-Libanonin yhdistäen heidät suhteelliseen enemmistöön, sunneihin. Pohjois-Afrikassa kiista liittyy liberaaliin ja konser-

vatiiviseen tulkintaan islamista. Kristityt vähemmistöt ovat olleet uhattuina paeten muun muassa Syyriasta, Egyptistä, Irakista ja palestiinalaisalueilta. Gazassa on enää alle tuhat kristittyä.

Lähi-idässä kaikki vaikuttaa kaikkeen. Suuret ratkaisemattomat ongelmat saavat turhautumista aikaan ja mitä tapahtuu, jos maissa olevat miljoonat koulutamattomat ja turhautuneet nuoret lähtevät liikkeelle? Ongelmat murentavat valtioiden vakautta ja sisäistä turvallisuutta.

Ongelmana luottamuksen puute

Ongelmana on luottamuksen puute niin suurvaltoja, omia hallituksia kuin kansainvälisiä toimijoita kohtaan. Luottamus Lähi-idässä ei ole tili, johon voisi lisätä rahaa vaan ilmapallo, joka on puhjennut. Ilmatila on sakeana epäluotta-

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus seurakunnassa

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttaminen lisää oikeudenmukaisuutta maailmassa. Jokaista meistä tarvitaan, kun rakennamme yhteistä, tasa-arvoista ja yhdenvertaista seurakuntaamme. Seurakuntalaisten asema ei määräydy esimerkiksi sukupuolen, iän, vammaisuuden, ihonvärin tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella. Kristillinen ihmiskäsitys ohjaa meitä sitoutumaan jakamattomaan ihmisarvoon. Seurakunnassa teemme työtä lähimmäisen ihmisarvon tunnustamiseksi.

Vanha testamentti puhuu sorret-

tujen oikeuksista ja Jumalasta yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden Jumalana, joka edellyttää kansaltaan vastuullisuutta ja syrjittyjen puolustamista. Uudessa testamentissa korostetaan ihmisten samanarvoisuutta Kristuksessa, jossa ei tehdä erottelua miehen ja naisen tai juutalaisen ja kreikkalaisen välillä (Gal. 3:28). Jeesus samaistuu köyhiin ja sorrettuihin, sairaisiin ja syrjittyihin (Matt. 25:31–46). Kristittyinä me uskomme, että jokainen ihminen on Jumalan omaksi kuvakseen luoma ja Jumalan itsensä nimeltä kutsuma. Lähimmäistä vastaan rikkominen on Jumalaa vastaan toimimista.

Kirkkohallituksen julkaisussa Ovet auki kaikille sanotaan osuvasti: *”Jokaisella on oikeus tulla ihmisyytensä perusteella kun-*

noitetuksi, toimijuutensa perusteella arvostetuksi ja persoonansa pohjalta rakastetuksi.” Kyseinen julkaisu opastaa seurakuntia tekemään toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Tähän ollaan myös Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa starttaamassa. Seurakunnalla, kuten muillakin yli 30 henkilöä työllistävillä työnantajilla, on työyhteisöä koskeva lakisääteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Nyt ollaan tekemässä koko seurakuntaa koskeva toiminnallinen suunnitelma. Puhe Jumalan yhteyteen kutsumisesta pyritään muuttamaan käsin kosketeltaviksi teoiksi.

Arja Huuskonen
Kirkkoherra, tuomiorovasti

Mitä Lähi-idän kriisin takana?

Jatkuu etusivulta

musta, pettymystä, katkeruutta ja vihaa. Aitoja rakennetaan enemmän kuin puretaan.

Israel on rakentanut turva-aitoja rajoilleen ja iskee etukäteen missä tahansa. Maa nähdään vain ongelmana, vaikka se muistuttaa sisäpoliittisesti enemmän Suomea kuin Yhdysvaltoja. Tasa-arvo on Israelissa pitkällä. Se tarjoaa turvapaikkoja arabimaiden syrjityille homoseksuaaleille. Se on demokratia, jossa parlamentin neljävuotinen kausi on useimmiten 2–3 vuotta ja poliittinen kartta hyvin pirstaleinen. Liberaali Israel tekee abortteja, pilkkaa satiirilla politikkoja ja uskonnollisia tapoja sekä antaa sananvapauden. Euroviisuihin Israel on lähettänyt hengellisen kappaleen, transsukupuolisen esittäjän ja joidenkin mielestä sukupuolettoman ihmisen. Ja voittanut kisan neljä kertaa.

Netanjahun aikana Länsirantaa on rakennettu, ja israelilaiset itse käyvät koko ajan ankaraa sisäistä kritiikkiä Länsirannan ja Gazan tulevaisuudesta. Nuoremmissa sukupolvista yhä useammat kannattavat Palestiina-kysymyksessä kahden valtion mallia. 7.10.2023 alkanut kriisi horjutti puolustuksessa huippuun trimmatun Israelin turvallisuuden tunnetta.

Kiista korkeimman oikeuden ja Netanjahun asemasta sodan jälkeen on edessä.

Monin paikoin elää toivo paremmasta

Vuosisataisista kiistoista huolimatta elämä jatkuu. Lapset menevät kouluun missä se on mahdollista, nuoret parit naimisiin ja juhlia vietetään. Vanhukset seuraavat auringonlaskua ja nuoret rakastavaiset istuvat katujen varsilla. *”Katsokaa miten me juhlimme”*, sanoi libanonilainen mies minulle muutaman vuotta sitten yli 620 hengen hääjuhlassa kristityssä kylässä aivan Israelin rajalla.

Lähi-itä ei ole vain kaaosta ja köyhyyttä, kapinaa ja katkeruutta, kovaa asennetta ja kivittäviä nuoria. Monin paikoin elänyt toivo paremmasta on nyt koetuksella. Sen takia ollaan valmiita etsimään uusia avauksia. Nyt tarvitaan uutta ajattelua ja tulevaisuuteen katsomista. Lähi-idässä ei ole uskallettu sanoa ääneen muutamaa suurta kysymystä.

Onko niin, että islamissa pitäisi tapahtua uskonpuhdistus, jotta perustavaa laatua olevat uudistukset olisivat mahdollisia? Kuinka monta sukupolvea Israelissa tarvitaan, että traumaattisen holokaustin

jälkeen maan uhriutuva rooli muuttuu? Gazaan on syötetty avustuksia miljardeja sen näkymättä misään. Milloin maailma näkee tämän?

Yksi ratkaisu vaikuttaa: tyttöjen ja naisten kouluttaminen. Siellä missä näin on tehty, on esimerkkejä kehityksestä. Mutta rauhaan tarvitaan tahtoa. Siihen on vielä matkaa, mutta kun neljä viidestä rauhanturvaoperaatiosta on onnistunut, miksi ei Lähi-idässä? *”Kaikki kriisit voidaan ratkaista, myös Lähi-idän”* sanoi Nobelilla palkittu **Martti Ahtisaari**.

Ristimäellä keitettiin viime vuonna 2250 litraa soppaa vähävaraisille

Mikkelin seurakuntakeskuksella joka tiistai järjestettävässä Soppatiistaissa vähävaraisille valmistettua keittoa jaetaan yhteensä 2250 litraa vuodessa. Määrään mahtuu mukaan 1170 kiloa perunaa ja muita kasviksia. Sopan kaverina juodaan 650 litraa luomupiimää. Sopan valmistavat seurakunnan omat emännät noin 40 kertaa vuodessa. Emäntien lisäksi ilmaisiin ruokajakeluihin tarjoiluja valmistavat myös erilaiset pitopalvelut ja ilmaisruokailuja järjestävät myös muut alue seurakunnat ja työalat.

2250

Itsenäisyys ja suhde turvallisuuteen näkyvät meissä

Puumalan seurakuntakodissa vietettiin 70-, 75- ja 80-vuotiaiden puumalalaisten yhteistä syntymäpäivää Kansallisen veteraanipäivän tietämällä. Tunnelma oli sopivasti juhlava, kun syntymäpäiväsankarit saivat kuulla onnittelulaulun, laulaa itse ja kuulla menneistä vuosikymmenistä. Seurakunnan puolelta ohjelmaa johdatteli aluekappalainen **Hanne Keijonen**, ja kunniavieraana oli kirkkoherrana tuttu **Helena Castrén**.

Koska noin kolmisenkymmentä paikalle tullutta päiväsankaria oli syntynyt Suomen itsenäisyyden aikana, oli houkuttelevaa kysyä, mitä oman maan itsenäisyys heille merkitsee?

– Se merkitsee kaikkea. Saa olla omassa maassa ja tehdä, mitä haluaa, **Veikko Hämäläinen** vastasi.

– Sananvapautta ja kaikenlaista muuta vapautta, **Marjatta Hämäläinen** vuorostaan mainitsi.

– Sillä on iso merkitys, muuta ei voisi kuvitellakaan, lisäsi **Eero Castrén**, joka oli juhlassa kirkkoherra-

puolisonsa apulaisena.

Entä onko Suomi seniorikansalaisten mielestä tätä nykyä turvallinen paikka asua? Vastauksista ilmeni hiukan epävarmuutta asian suhteen.

– On ainakin tällä hetkellä vielä, **Asko Valtonen** pohti.

– Toistaiseksi on, rajasi myös **Anja Valtonen**.

Samoilla linjoilla oli Valtosten pariskunnan vieressä istunut **Niilo Matinenkin**.

– Tähän asti ainakin on ollut – huomenna ei tiedä.

Moninkertaisen syntymäpäivän viettoa Puumalan seurakuntakodissa seuratessa voi tehdä huomion, että juhlasankarit käyttäytyivät varsin maltillisesti. Yhteislauluihin kuitenkin osallistuttiin täysin palkein kanttori **Salla Palokankaan** säestyksellä.

Kun Helena Castrén aloitti puheosuutensa johdattelemalla kuulijat aluksi heidän oman elämänsä ensi hetkiin, muutama kuulija liikkui kyyneliin asti. Siitä

on helppo lähteä miettimään, millainen se perisuomalainen kansanluonne oikein on:

– Ainakin aika jäyhä. Päivääkään ei sanota, jos ei ole pakko, **Kirsti Peukkunen** myhäili.

– Suomalaiset ovat melko pidättäytyviä, tuumi puolestaan **Juha Dyster**.

Luotettaviksikin suomalaisia juhlaväen joukossa mainittiin.

Jotakin meidän suomalaisten kansanluonteesta kertonee sekin, miten koko päiväsankarijoukko asetautui yhteiskuvaan virallisen ohjelman jo kaartuesalopuilleen. Kuvattavana seisottiin yhtenä rintamana, liki toisia suomalaisia. Kuvaja sai seniorit hymyilemään lämpimästi tai ainakin katsomaan kameraan totisin, luotettavin kasvoin.

Teksti ja kuvat Virpi Kontinen

Susiniemen leirikeskus on tunnustetusti vastuullinen toimija

Susiniemen leirikeskuksen emäntä Tarja Lapalainen, millainen on työnkuvasi Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa?

Vastaan leirikeskuksen ruoka-, majoitus- ja tilavarauspalveluista. Asiakaskuntamme koostuu hyvin monenlaisista ryhmistä. Oman toiminnan lisäksi palvelemme ulkoisia asiakkaita.

Miten ympäristön arvostaminen ja suojeleminen näkyvät Susiniemen leirikeskuksessa ja sen saamassa palautteessa?

Olemme mukana valtakunnallisessa Portaat Luomuun -ohjelmassa. Kaikista raaka-aineistamme luomun osuus on 33 %. Käytämme myös reilun kaupan tuotteita ja lähiruokaa. Kerromme vastuullisesta toiminnastamme muun muassa somessa, esitteissä ja ruokalistoilla. Vastuullinen toimintamme on huomattu ja arvostettu. Olen esitellyt toisten seurakuntien kollegoille meidän hyviä käytäntöitämme. Pidän tärkeänä, että voimme oppia toisiltamme ja yhdessä saada aikaan enemmän positiivisia ympäristövaikutuksia.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko tavoittelee vuoteen 2030 mennessä hiilineutraaliutta ja fossiilittomuutta. Kuinka tavoite on lähestynyt toteutumistaan Susiniemessä?

Olemme hiilineutraali leirikeskus rakennusten osalta. Leirikeskuksen katolla on aurinkovoimala, ja käytössä on myös maalämpö.

Miten seurakunnan väkeä on ohjeistettu ottamaan pieniä askelia kohti ympäristöystävällisyyttä?

On ohjeistettu välttämään ruokahävikkiä, lajittelemaan jätteet ja suojelemaan Susiniemen ympäröivää luontoa.

Seurakunnalla on jo viides ympäristödiplomi, ja se on voimassa vuoteen 2025. Mitä uusia suunnitelmia Susiniemessä on ympäristön eduksi?

Kaikessa toiminnassamme yritämme löytää ympäristön kannalta entistäkin parempia ratkaisuja.

Kuvitus
Tuuli Paasonen

Yhteisvastuukeräystä voi tukea myös Loihdin korvakoruilla

Tilaustyönä tehdyt näyttävät korut ovat pitkälti paikallista tekoa.

Mikkelin Otavassa toimii kolmen yrittäjäosakkaan Loihti, jonka aputoiminimi on SavoGraphics. Tiimityöhön luottava pienyritys tuottaa omalla brändillään erilaisia värikkäitä koruja ja piensisustustuotteita.

Yhteisvastuu-korvakoruja yritys on tuottanut ensimmäistä kertaa viime kesänä. YV-korvakorut ovat väriltaan pinkit, ja niiden muotona on Yhteisvastuun sydämenmuotoinen logo.

Idea Yhteisvastuu-korvakoruista on alkujaan mikkeliäisten diakonia-työntekijöiden ja ennen kaikkea **Tiina Korhosen** eteenpäin johdattelema. Korhonen pitää itseään prosessissa vain viestinvälittäjänä. Hänestä on ihana nähdä, miten YV-korujen käyttäminen on yleistynyt.

– Bongasin Otavasta tutut yrittäjät, ja juttelimme työkavereiden kanssa, kuinka hienoa olisi saada Loihdin tekemät Yhteisvastuu-korvakorut paikallismyyntiin. Niin sitten näpyttelin sähköpostia Kirkkopalveluille, ja siellä Ruut Lemmetyinen innostui heti asiasta, Korhonen kertoo.

Loihdin yrittäjä **Emmi Tuhkanen** kertoo, että kustomoiduilla tuotteilla on ollut kysyntää aiemminkin.

– Asiakastöissä käytetään usein yri-

tyksen valmiita logoja tai muita visuaalisia elementtejä. Tuoteaihiot laseroidaan haluttuun muotoon, uv-printataan, puhdistetaan, kasataan ja pakataan asiakkaalle, Tuhkanen sanoo.

Hän huomauttaa, että Loihdin oman brändin tuotteet suunnitellaan ja piirretään itse. Yritykseltä saa myös suunnitteluapua sitä kaipaaville.

YV-korvisten tarjonta on laajentunut käsittämään koko Suomen. Tällä hetkellä pinkkejä ihanoituksia myydään verkkokauppa Sacrum.fi:ssä 20 euron hintaan. Korvisten myynnillä saadusta liikevoitosta 16 prosenttia menee Yhteisvastuu-keräykseen.

YV-koruilla on ollut kysyntää hyvin, ja syitä siihen on monia. Ensinnäkin koruilla voi tukea tärkeää keräystä, ja korut ovat laadukkaita. Monelle Mikke-

lin seudulla asuvalle myönteistä mielikuvaa luo myös korutuotannon pitkälle yltävä kotimaisuus sekä tuotannon paikallisuus.

– Myymme ja kasaamme korumme itse, ilman alihankkijoita. Tuotteet tehdään käsityönä. Tuhkanen valaisee.

Jopa korvakoruissa käytetty koivuvasneri tuodaan hirvensalmelaiselta sahalta. Ainoat ulkomaiset osat ovat metallia, jota Suomesta ei samoin saa hankittua.

Loihdin tuotteille on myönnetty Avainlippu-merkki. Loihti on saanut kiitosta myös esimerkiksi siitä, että sen puumateriaalit ovat ympäristösertifioituja.

Teksti Virpi Kontinen, kuva Loihti

Ristiinan ja Suomenniemen alue seurakuntien **SEURAKUNTAMATKA PORVOOSEEN**

Keskiviikkona 29.5.2024

Mukaan mahtuu 50 henkilöä, hinta on 45 € henkilöltä. Lisätietoja matkan ohjelmasta löydät mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi
Sitova ilmoittautuminen 24.5. klo 15 mennessä verkossa:

bit.ly/SrkretkiPorvoo

tai QR-koodin skannaamalla.

Tarvittaessa voit ilmoittautua myös p. 0400 143 246 (Ruut Hanhikorpi) tai p. 0400 143 255 (Anna Orenius).

Seeli Toivio, kuva Ville Paul Paasimaa

Sanna Matinniemi

Lois Freire Caneda

Sam Taskinen, Emma McNairy, kuva Isabel Machado Rios

Markku Uhlbäck

Santeri Rautiainen, kuva Heikki Heinonen

Tuomiokirkon keskipäivän musiikki torstaisin klo 12

- 6.6. Soittoja Euroopan tärkeistä kaupungeista, Barokkiyhtye Galantina
- 13.6. Beethovenin luonteet, **Lois Freire Caneda**, piano
- 20.6. Romantiikan mestarit, **Janne Oksanen**, piano
- 27.6. Sello soi! **Seeli Toivio**
- 4.7. Kaiken se kestää, **Markku Uhlbäck**, laulu ja **Juha Kela** piano
- 11.7. Cinema – elokuvamusiikkia uruilla, **Mikko Kallio**
- 18.7. Kesän kuohuja – Kuula, Merikanto, Sibelius. **Sam Taskinen** ja **Emma McNairy**, laulu, **Mirva Helske**, piano
- 25.7. Tuulahdus Wienistä, **Sanna Matinniemi**, laulu ja **Jenna Ristilä**, piano
- 1.8. Nachbargärten - Vastakkaiset puutarhat, **Toni Heino** urut

Puumalan kirkon päivämusiikki keskiviikkoisin klo 12

- 26.6. His Voice -lauluryhmä, johtaa **Katja Suomalainen**
- 3.7. **Juhana Ritakorpi**, sello ja **Salla Palokangas**, piano
- 10.7. **Anniina Reinholdtsen**, sopraano ja **Salla Palokangas**, piano
- 17.7. Yhteislauluja ja virsiä, **Päivi Karjalainen** ja **Juha Kälviä**
- 24.7. **Sakari Sunna**, viulu ja **Salla Palokangas** piano
- 31.7. **Trio Malriikat** ja lauluyhtye **Viirilinnut**
- Lisäksi sunnuntaikonsertit kirkossa
- 7.7. klo 18 Soolokitarakonsertti, **Santeri Rautiainen**
- 21.7. klo 13 Kirkkovenekuoro **Wene-WiO!**
- 11.8. klo 18 Kesän tarinaa -konsertti. **Kyösti Kytöjoki** ja **Maria Hotti**, laulu, **Andraz Zabo**, piano, urut

Lisätietoja näistä konserteista ja lisää konsertteja löydät: mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi